

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO IR ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 107⁵ STRAIPSNIU IR 237, 241³ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Projektų rengimą paskatinusios priežastys, pirminiai jo siūlytojai ir asmenys, dalyvavę rengiant ar tobulinant projektą

Pagal dabar galiojančias Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo (Žin., 1998, Nr. [8-161](#); 2006, Nr. [130-4888](#)) (toliau – Narkotikų įstatymas) nuostatas Lietuvoje draudžiama auginti visų rūšių kanapes, taip pat ir pluoštines, kuriose tetrahidrokanabinolio (toliau – THC) kiekis neviršija 0,2 proc., ir kurios pagal Europos Sąjungos teisės aktus laikomos viena iš žemės ūkio kultūrų, už kurių auginimą skiriamos tiesioginės išmokos. 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 307/2011, ir 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1122/2009, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. vasario 23 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 173/2011, yra privalomi ir tiesiogiai taikomi visoms Europos Sąjungos šalims narėms. Tačiau norint gauti tiesiogines išmokas, šalys narės turi parengti ir patvirtinti pluoštinių kanapių veislių, kuriose tetrahidrokanabinolio kiekis ne didesnis kaip 0,2 proc., auginimo kontrolės ir THC tyrimų užtikrinimo taisykles. Be to, atsižvelgiant į 2008 m. birželio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 507/2008 nuostatas, Lietuvai reikia patvirtinti ir šių kanapių produktų importo iš ne Europos Sąjungos šalių licencijavimo taisykles. Minėtas reglamentų nuostatas įgyvendinantys teisės aktai prieštarautų Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo (Žin., 1998, Nr. [8-161](#); 2006, Nr. [130-4888](#)) (toliau – narkotikų įstatymas) nuostatoms, draudžiančioms Lietuvos Respublikos teritorijoje auginti opijines aguonas, kanapes bei kokamedžius. Tuo tarpu, draudžiant Lietuvoje auginti pluoštines kanapes ne tik prieštaraujama Europos Sąjungos teisei, tačiau ir užkertama galimybė mūsų šalies ūkininkams auginti dar vieną pluoštinę kultūrą, turinčią plataus pritaikymo tekstilės, statybinių medžiagų, maisto pramonės ir biokuro gamybos srityse perspektyvas, gauti už tai paramą bei tiekti rinkai vertingus produktus. Didžiausia problema slypi tame, kad esant tokiai teisinei kolizijai, šiuo metu neįmanoma sukontroliuoti šių augalų auginimo ir jų produktų prekybos bei naudojimo atsekamumo.

Siekiant išspręsti išvardytas problemas, būtina naikinti minėtą draudimą ir išimti pluoštines kanapes iš narkotinių augalų sąrašo.

2. Parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Narkotikų įstatymo projekto 1 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo projekto tikslas – pakeisti šio įstatymo 1 straipsnį, nurodant, kad šis įstatymas netaikomas kanapėms, reglamentuojamoms Pluoštinių kanapių įstatymu. Kartu teikiamas tvirtinti Pluoštinių kanapių įstatymas, reglamentuojantis veiklą, susijusią su 2009 m. spalio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1120/2009, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, III antraštinėje dalyje numatytos bendrosios išmokos schemos taikymo taisyklės (OL 2009 L 316, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. lapkričio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1126/2011 (OJ 2011 L 289, p. 24), 10 straipsnio nuostatas atitinkančių pluoštinių kanapių auginimu ir jų produktų tiekimu rinkai. Siekiant aiškumo, apie kokio tipo kanapes iš tiesų kalbama, šiuo įstatymu tvirtinama pluoštinių kanapių sąvoka, apimanti kanapių (*Cannabaceae*) šeimos, sėjamosios kanapės (*Cannabis sativa L.*) rūšies veislių augalus, kurių išdžiovintoje medžiagoje tetrahidrokanabinolio ne daugiau kaip 0,2 proc. Kartu teikiamas tvirtinti ir Pluoštinių kanapių įstatymo, reglamentuojančio šių augalų auginimo ir importo licencijavimo reikalavimus ir jų kontrolės mechanizmą, projektas.

Pluoštinių kanapių įstatymo tikslas – nustatyti pluoštinių kanapių auginimo priežiūros reikalavimus ir įvežamų kanapių sėklų, skirtų ir neskirtų sėjai, licencijavimo reikalavimus, licencijų išdavimo, galiojimo stabdymo ar panaikinimo tvarką. Juo nustatoma ir pluoštinių kanapių sėklų, neskirtų sėjai, patvirtintųjų importuotojų pripažinimo tvarka. Be to, paskiriamos institucijos, atsakingos už pluoštinių kanapių auginimo ir importo licencijavimo priežiūrą.

ATPK straipsnių papildymo tikslas – numatyti atsakomybę asmenims, pažeidusiems pluoštinių kanapių auginimo, importo licencijavimo, tiekimo rinkai, prekybos, sandėliavimo tvarkos reikalavimus, ir pavesti šias funkcijas institucijoms pagal kompetenciją.

Įstatymų projektų uždaviniai – priėmus įstatymų projektus bus išvengta Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės prieštaravimų. Lietuvos Respublikos žemdirbiams bus suteikta galimybė už reglamento (EB) Nr. 1120/2009 10 straipsnio sąlygas atitinkančių kanapių veislių auginimą gauti išmokas. Be to, atsiras galimybė techniniams ir maisto pramonės tikslams auginti dar vieną pluoštine-aliejinę žemės ūkio kultūrą, kurios šalutinius produktus puikiai būtų galima panaudoti biokurui. Taip pat bus užtikrinta pluoštinių kanapių auginimo ir tiekimo rinkai priežiūra. Juo labiau, kad esant ES teisės aktų viršenybei nacionalinių teisės aktų atžvilgiu ir jų tiesioginiam galiojimui valstybėse narėse, 2011 metais Lietuvoje, nepaisant nacionalinio draudimo, jau buvo pasėta 54 ha pluoštinių kanapių.

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymo projekte aptariamai klausimai

Šiuo metu draudžiamas visų be išimties veislių kanapių auginimas, o už šio draudimo pažeidimus numatyta baudžiamoji ir administracinė atsakomybė. Atsakomybė numatyta tik už neteisėtą opijinių aguonų, kanapių ar kokamedžių auginimą. Tuo tarpu Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatos sėjamasias kanapes, kuriose THC ne daugiau kaip 0,2 proc., laiko žemės ūkio augalais, už kurių auginimą skiriama parama.

4. Kokios numatomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, naujai reglamentuotų klausimų teigiamos savybės ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus įstatymo projektą, bus išvengta Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės prieštaravimų. Europos Teisingumo Teismas sprendime Edgar Babanov byloje jau yra pasisakęs, kad Lietuva negali drausti auginti ES įteisintų žemės ūkio augalų ir naikinti ūkininkų pasėlius. Jeigu ūkininko pasėliai būtų sunaikinti, nuostolius reikėtų kompensuoti iš valstybės biudžeto. Be to, neįgyvendinus Europos Sąjungos reglamentų nuostatų, Europos Komisija bet kuriuo metu gali inicijuoti Lietuvai pažeidimo procedūras, kurios taip pat pareikalautų atitinkamų nemažų finansinių lėšų iš valstybės biudžeto.

Priėmus šį projektą, Lietuvos Respublikos žemdirbiams bus suteikta galimybė auginti dar vieną pluoštinę žemės ūkio kultūrą – pluoštines kanapes, turinčias platų pritaikymo spektrą, ir už jų deklaruotus plotus gauti tiesiogines išmokas. Tiesioginių išmokų dydis šiuo metu yra 413 Lt/ha. Pažymėtina, kad Lietuva šiuo metu yra vienintelė šalis Europos Sąjungoje, kur pluoštinių kanapių auginimas oficialiai uždraustas. Tuo tarpu kitos Europos Sąjungos šalys jas augina ir gauna visą įmanomą naudą. 2010 metų duomenimis Europos Sąjungos šalyse, siekiant gauti tiesiogines išmokas ar paramą perdirbimui, buvo deklaruota 11 000 ha pluoštinių kanapių. Daugiausiai (66 proc.) jų augino Prancūzija. Mūsų kaimyninėse šalyse Lenkijoje ir Latvijoje šių augalų plotai siekė po 100 ha, Danijoje – 55 ha, Austrijoje apie 50 ha. Vokietijoje, Nyderlanduose ir Didžiojoje Britanijoje tiesioginių išmokų mokėjimų reikalavimus atitinkančių kanapių plotai siekė maždaug 1000 ha.

Nepaisant nacionalinio draudimo, 2011 metais jau buvo auginta ir oficialiai deklaruota 54 ha pluoštinių kanapių, už kurių auginimą, nesant šių augalų auginimo kontrolės taisyklių, ūkininkai negavo 19 980 Lt lėšų iš Europos Sąjungos biudžeto (kai tiesioginės išmokos dydis – 370 Lt/ha). 2012 metais, vėlgi, nepaisant nacionalinio draudimo, planuojama sėti 200 ha pluoštinių kanapių. Tokiu atveju, kai tiesioginės išmokos dydis jau 413 Lt/ha, Lietuvos ūkininkai prarastų dar 82 600 litų galimų tiesioginių išmokų.

Pluoštinių kanapių augintojai bus įpareigoti iki kiekvienų metų balandžio 1 d. deklaruoti auginamų kanapių laukus, o per 3 dienas nuo augalų žydėjimo pradžios informuoti Valstybinę augalininkystės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VAT). To reikalauja Tarybos ir

Komisijos reglamentai, kadangi tiesioginės išmokos skiriamos tik užtikrinus THC ištyrimą ir paėmus mėginius per 20 dienų nuo žydėjimo pradžios, bet ne vėliau kaip per 10 dienų pasibaigus žydėjimui. Pažymėtina, kad šiuo metu yra sudarytos galimybės ūkininkams deklaruoti pasėlius ir elektroniniu būdu, o tai akivaizdžiai taupo jų laiką ir padaro patogesnę deklaravimo galimybę. Informuoti apie pluoštinių kanapių žydėjimą taip pat bus sudaryta pranešimo elektroniniu būdu galimybė. Todėl augintojai tikrai nepatirs didelės administracinės naštos.

Mėginius, kurie bus teikiami Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto laboratorijai tirti, iš deklaruotų kanapių laukų ims VAT pareigūnai. VAT iki įstatymo įsigaliojimo parengs taisykles kanapių laukų kontrolei vykdyti ir mėginiams, siekiant atlikti THC tyrimus, imti. Tuo tarpu kontrolės tikslais Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto laboratorija jau yra apsirūpinusi reikiama įranga THC kiekiui iširti. Tyrimų išlaidos bus padengiamos pačių kanapių augintojų. Atkreiptinas dėmesys, kad vieno mėginio, imamo iš viso pluoštinių kanapių lauko, ištyrimo THC kiekiui nustatyti kaina yra 340 litų, o tiesioginės išmokos dydis, kurios galėtų tikėtis augintojas, siektų 413 Lt. už hektarą.

Lietuvai ypač aktualus pluoštinių kanapių auginimas dar ir todėl, kad kitų pluoštinių kultūrų – linų – auginimas dėl didelių jų auginimo kaštų Lietuvoje beveik sustojęs (2011 m. Statistikos departamento duomenimis, jų teauginta 36 ha).

Leidus auginti pluoštines kanapes būtų ne tik užtikrinta galimybė apsirūpinti ekologinėmis žaliavomis maistui, kosmetikos ir tekstilės pramonei, statybinėms medžiagoms, biodegalams ir biokurui, bet ir labiau apsaugoti mūsų aplinką. Auginant pluoštines kanapes būtų galima sumažinti pesticidų naudojimą, nes šie augalai ne tik yra atsparūs daugeliui kenkėjų, bet ir patys naudojami biologinių augalų apsaugos priemonių gamybai ir net auginami šalia kitų kultūrų, kaip apsauga nuo kenkėjų. Be to, išskirtinai greitai augdamos kanapės ne tik užgožia piktžoles, bet palieka nepiktžolėtus laukus kitiems po jų auginamiems augalams. Dėl šių priežasčių kanapės yra labai svarbus augalas sėjomainoje, ypač ekologiškai ūkininkaujančiuose ūkiuose, kurių 2011 m., buvo įregistruota 2598, o plotai siekė 157 995 ha. Pažymėtina, kad ekologinių ūkių plotai, lyginant su 2010 m. padidėjo 6 proc., o su 2004 m. laikotarpiu, kai jų buvo 42955 ha, išaugo net 3,7 karto.

Leidus auginti pluoštines kanapes ir įdiegus šių augalų produktų, kaip biodegruojančių medžiagų pakaitalų kitoms medžiagoms, dažniausiai plastikui, naudojamam automobilių apdailos detalių, izoliacinių medžiagų, įvairių prietaisų korpusų, biokompozitų gamybai ir sintetiniam pluoštui, naudojamam tiek pramoninėje tekstilėje, tiek drabužių pramonėje, naudojimą, gerokai sumažėtų

aplinkos tarša bei atliekų kiekis. Tuo pačiu dėvėtume patogius, mūsų sveikatai nekenksmingus drabužius, gautus naudojant vietinę natūralią žaliavą.

Naudojant pluoštinių kanapių šalutinius produktus – spalius – kaip žaliavą biokuro, statybinių medžiagų ir popieriaus gamyboje, būtų gerokai prisidedama prie šalies miškų išsaugojimo. Šiais metais, po parodos „AgroBalt“, kai Baltijos pluoštinių kultūrų augintojų ir perdirbėjų asociacija pristatė pirmąjį bandomąjį namo iš kanapių spalių maketą, užsakyti ir pradėti įgyvendinti 4 gyvenamųjų namų projektavimo ir gamybos darbai. Kanapių spalius, pasižyminčius aukštu kaitrumu, prilygstančiu ąžuolo ar uosio medienai, ir mažu pelningumu, pasiryžusios supirkti visos biogranulių gamyba užsiimančios įmonės.

Pažymėtina, kad plėtojant šių augalų auginimą ir jų produktų gamybą, šalyje galėtų būti sukurta ir daug naujų darbo vietų, o tai padėtų spręsti šiandien vieną opiausių socialinių problemų. Kartu atsirastų ir viena iš realių galimybių sugrąžinti žemės ūkiui bent dalį iš maždaug 500 000 ha apleistų žemės ūkio paskirties žemių, tikslingai jas panaudojant pluoštinių kanapių auginimui. Sukūrus šias naujas verslo galimybes, atitinkamų mokesčių forma išaugtų ir pajamos į valstybės biudžetą.

Tuo tarpu, kai kurios maisto ir pašarų gamybos bei žaliavų tiekimo įmonės be jokių apribojimų įsiveža į mūsų šalį kanapių sėklų iš kitų ES valstybių ir parduoda jas maisto bei pašarų produktų gamybos įmonėms ar prekiauja jomis rinkoje. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2010 m. į Lietuvą iš kitų ES šalių buvo įvežta 13,7 t pluoštinių kanapių sėklų, neskirtų sėjai. 2011 m. šių sėklų įvežta 8,3 t, o per tris 2012 m. mėnesius – 4,2 t. Be to, mūsų šalies rinkoje laisvai prekiaujama ir įvairiausiais gaminiais (aliejumi, kosmetikos priemonėmis, muilu, masalais žuvims, pašarais ir kitais), pagamintais iš pluoštinių kanapių, jų dalių ar savo sudėtyje turinčiais kanapių produktų. Leidus be apribojimų auginti pluoštines kanapes, bus suteikta galimybė vartotojui įsigyti vietinės produkcijos mažesnėmis kainomis. Tuo tarpu verslo sektorius galės laisvai naudoti vietinę pigesnę žaliavą, o lėšos jai įsigyti liks šalies viduje. Bus nauda ir Lietuvos ūkininkams, kurie laisvai galės realizuoti savo išaugintą ar pagamintą produkciją vietinėje rinkoje.

Pluoštinių kanapių auginimą prižiūrėti pavedama VAT, kuri šiuo metu yra vienintelė valstybės institucija, atsakinga už augalų kontrolę. Vykdyti naujoms funkcijoms VAT reikės vieno papildomo etato.

Pluoštinių kanapių ir kanapių sėklų importo į Lietuvos Respublikos teritoriją licencijų išdavimo funkcija, kaip numatyta, vykdys Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), kuri jau šiuo metu išduoda žemės ūkio produkcijos importo licencijas. Šią funkciją NMA vykdys su turimais žmogiškaisiais ir finansiniais ištekliais. Įstatyme nustatoma sąlyga, kad NMA,

vadovaudamasi teisingumo, protingumo kriterijais, neįspėtų licencijos turėtojo apie licencijos naikinimą ir nenaikintų išduotų įgaliojimų dėl mažareikšmių pažeidimų, kurie neturėjo esminės žalos įstatymo saugomiems interesams, ar kai asmuo nutraukė teisę pažeidžiančius veiksmus ir pašalino savo teisę pažeidžiančių veiksmų padarinius bei atlygino žalą.

5. Galimos neigiamos priimtų įstatymų projektų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymus, THC kiekis kanapėse turės būti nustatomas ne tik kontroliuojant legalų sėjamųjų kanapių auginimą, o ir visais atvejais, t. y. atliekant visus ikiteisminius tyrimus dėl nusikalstamų veikų, susijusių su neteisėtu kanapių auginimu ar disponavimu narkotinėmis medžiagomis (kanapėmis). Todėl policijos ekspertams padaugės darbo atliekant papildomus kriminalistinius tyrimus nustatant dar ir THC kiekį. Tai šiuo metu visiškai nėra daroma ir sunku įvertinti, kiek papildomai prisidės darbo.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai parengti tuo tikslu, kad būtų išvengta galimo piktnaudžiavimo, kai prisidengus pluoštinių kanapių auginimu būtų auginamos ar tiekiamos narkotikų gamybai tinkamos kanapės su didesniu, nei 0,2 proc. THC kiekiu, ar jų dalys. Įstatyme numatoma, kad augintojas galės auginti pluoštines kanapes tik atvirame grunte vientisame lauke ir tik reglamento (EB) Nr. 1120/2009 10 straipsnio nuostatas atitinkančių veislių kanapes, kurių augaluose THC kiekis ne didesnis kaip 0,2 proc. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad narkotinės kanapės mūsų klimatinėje zonoje reikiamą kiekį narkotinių medžiagų – THC – sukaupia tik auginamos šiltnamiuose ar kituose uždaruose gruntuose. Įsigaliojus Pluoštinių kanapių įstatymui, šių augalų auginimas šiltnamyje, fermoje ar kitame uždaramo grunte bus traktuojamas kaip neteisėtas, nepriklausomai nuo auginamų veislių ir jose sukaupto THC kiekio. Tuo tikslu Policija tirs kiekvieną atvejį, susijusį su neteisėtu kanapių auginimu ir disponavimu jomis, nepriklausomai nuo veislės. Be to, siekiant išvengti kriminogeninių atvejų, įstatyme reikalaujama pateikti informaciją, įrodančią importuojamų pluoštinių kanapių sėklų, neskirtų sėjai, veislę ir THC kiekį jose, ko nereikalauja Komisijos reglamento (EB) Nr. 507/2008 nuostatos.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įsigaliojus įstatymų projektams, atsiras galimybė šalies ūkio subjektams save realizuoti naujoje verslo nišoje. Tai skatins verslo plėtrą bei konkurencingumą su kitomis šalimis natūralaus pluošto gamybos srityje, kas ypač aktualu beveik sustojus vienintelės iki šiol Lietuvoje augintos pluoštinės kultūros – linų – auginimui ir jų perdirbimo pramonei. Taip pat reikėtų pabrėžti, kad draudžiant Lietuvoje auginti pluoštines kanapes, kitų Europos Sąjungos valstybių verslo įmonės, turėdamos

galimybę savo veikloje naudoti įteisintų veislių kanapes kaip alternatyvią žaliavą, įgauna konkurencinį pranašumą Lietuvos įmonių atžvilgiu. Tokia situacija gali iškreipti konkurencijos sąlygas tarp Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse įsisteigusių tekstilės pramonės, biokuro žaliavų, ekologiško maisto srities verslo įmonių. Įvertinant tai, kad iš pluoštinių kanapių galima pagaminti apie 50 000 įvairiausių gaminių, pradedant maisto produktais, pluoštu, kosmetikos gaminiiais, augalų apsaugos priemonėmis, popieriumi, baigiant automobilių detalėmis, statybinėmis medžiagomis ir biokuru, leidimas jas auginti turės teigiamos įtakos verslo plėtros galimybėms ir jo sąlygoms.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja (pateikiamas šių aktų sąrašas) ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą

Priėmus įstatymų projektus reikės pakeisti Narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5 (Žin., 2000, Nr. [4-113](#)), ir Narkotinių ir psichotropinių medžiagų nedidelio, didelio ir labai didelio kiekio nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-239 (Žin., 2003, Nr. [41-1899](#); 2007, Nr. [139-5709](#)). Taip pat reikės pakeisti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimą Nr. 1458 „Dėl valstybės rinkliavos objektų sąrašo, šios rinkliavos dydžių ir Mokėjimo ir gražinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [107-3989](#)). Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo 1 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas teikiamas kartu su Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymo 107⁵ straipsniu, 241³ ir 259¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektu.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei kitų Europos Sąjungos dokumentų nuostatas.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys

Patvirtinus įstatymų projektus reikės rengti įgyvendinamuosius dokumentus (pluoštinių kanapių auginimo priežiūros, importo licencijavimo ir patvirtintųjų importuotojų pripažinimo taisyklės), kurie turės būti tvirtinami Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais iki įsigaliojant įstatymams.

12. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymų įgyvendinimas (pateikiami įvertinimai artimiausiems metams ir tolesnei ateičiai)

Įstatymams įgyvendinti reikės papildomų biudžeto lėšų pluoštinių kanapių auginimo kontrolei įgyvendinti.

VAT tuo tikslu pateikusi vienkartinį 200 tūkst. Lt lėšų poreikį. Iš šios sumos už 180,0 tūkst. Lt ketinama kiekvieną iš dešimties regioninių skyrių aprūpinti džiovavimo spintomis, skirtomis kanapių mėginams džiovinti. Stelažams kanapių mėginių transportavimui transporto priemonėse įrengti numatyta 10 tūkst. Lt. Dar 10 tūkst. Lt, manoma, kainuos darbo vietos naujam darbuotojui įrengimas.

VAT kasmetinis lėšų poreikis sudarys 115 tūkst. Lt. Iš jų 42,0 tūkst. Lt bus panaudoti darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms papildomai vienai pareigybei išlaikyti, 10,3 tūkst. Lt – prekėms ir paslaugoms (ryšiams, transportui, spaudiniams, įvairioms prekėms ir paslaugoms, komunalinėms paslaugoms, komandiruotėms, kvalifikacijai kelti ir t.t.), skirtoms papildomai pareigybei išlaikyti, 49,0 tūkst. Lt – transporto išlaidoms (iš jų 42,5 tūkst. Lt, degalams ir 6,5 tūkst. Lt automobilių remontui), 3,7 tūkst. Lt – mėginių maišams, etiketėms, plomboms bei mėginių ėmimo aktams įsigyti ir 10,0 tūkst. Lt – džiovavimo spintoms eksploatuoti.

Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos numatomas vienkartinis lėšų poreikis, vykdant papildomas funkcijas – 910 tūkst. Lt. Iš jų 230 tūkst. Lt numatoma skirti dujiniam chromatografui su liepsnos jonizaciniu detektoriumi ir automatine pavyzdžių įvedimo sistema, skirtam THC kiekiui nustatyti, įsigyti, 410 tūkst. Lt – dujiniam chromatografui su masės selektyviniu detektoriumi ir automatine pavyzdžių įvedimo sistema, skirtam THC kiekiui nustatyti, įsigyti. 250 tūkst. Lt planuojama pagalbinei laboratorinei įrangai (džiovyklai, svarstyklėms, spausdintuvams, mikroskopams, centrifugoms, medžiagų smulkintuvams, rotatoriams, pH-metrams, laboratoriniams baldams) įsigyti, 20 tūkst. Lt – dviem darbo vietoms įrengti. Kasmet Policijos departamentui reikės 246 tūkst. Lt. Iš jų 70 tūkst. Lt bus skirta įrangai prižiūrėti (sudarant neterminuotas sutartis), 50 tūkst. Lt – kontroliuojamų medžiagų standartams, reagentams ir eksploatacinėms medžiagoms įsigyti, 106 tūkst. Lt – dviem statutinėms pareigybėms įsteigti ir 20 tūkst. Lt – specialistų mokymams finansuoti.

Iš viso papildomai iš biudžeto reikės 361 tūkst. Lt kasmet ir 1110 tūkst. Lt vienkartinių lėšų.

Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto laboratorija dar 2009 m. yra apsirūpinusi THC kiekiui nustatyti reikalingu dujiniu chromatografu su visa šiam tikslui būtina įranga bei reagentais. Į tai investuota 700 000 Lt. Ši įranga šiandien naudojama pesticidų likučiams, nitratams bei nitritams tirti. THC kiekiui nustatyti reikalingą įrangą – dujinį chromometrą – turi ir Lietuvos teismo ekspertų centras. Taigi, papildomų investicijų THC kiekio nustatymo tyrimams jau nebereikės. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad jeigu kitos kontroliuojančios institucijos pasinaudotų jau esamų akredituotų laboratorijų, turinčių reikiamą įrangą, THC nustatymo paslaugomis, būtų galima gerokai sumažinti ir šiam įstatymui įgyvendinti reikalingą lėšų poreikį.

Įsigaliojus įstatymui bus sutaupyta valstybės biudžeto lėšų, šiandien išleidžiamų mėginiams iš pluoštinių kanapių laukų imti ir THC tyrimams, kurių vienas kainuoja 340 Lt. Pažymėtina, kad tokius mėginius privaloma imti iš kiekvieno atskiro kanapių lauko. 2010 metais Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras atliko 593 kanapių mėginių tyrimus, 2011 m. – 423 Valstybės biudžeto lėšomis. Įsigaliojus įstatymui šie kaštai bus dengiami pačių augintojų sąskaita.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Įstatymų projektų autorius ar autorių grupė, įstatymo projekto iniciatoriai: institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žemės ir maisto ūkio departamento (direktorius R. Krasuckis, tel. 2391 130) Augalininkystės skyriaus (vedėjas V. Ašmonas, tel. 2391 368) vyriausioji specialistė V. Vingrienė, tel. 2391 135

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*

Reikšminiai projekto žodžiai: „kanapės“, „veislės“, „importas“, „licencijos“, „sėklos“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Žemės ūkio ministras

Kazys Starkevičius